

N:o 146.

*Af Herr A. W. Westerdal: Om upphäfvande af 25 kap. 3 § Byggningsbalken.*

Byggningsbalkens 25 kap. 3 § lyder sålunda:

”Vid hvarje hel mil å landsväg rätte häradet upp stolpar eller stora stenar och mindre vid hvarje half- och fjerdedels mil, derå miltalet utmärkt är.”

Enär detta stadgande influtit i 1734 års lag måste man ock antaga, att förhållandena den tiden påkallade en dylik föreskrift; men tiderna förändras, och nuvarande generation torde svårigen kunna uppgifva något giltigt skäl för detsamma bibehållande. Hvarje lagbud bör betingas af dess behöflighet; der denna icke längre förefinnes bör det ock borttagas. Ett vädjande till dem, som nu befara våra landsvägar, torde vara tillräckligt för frågans besvarande, ty få lära de vara, som ens aktgifva på om milstolpar finnas eller icke. Emellertid torde ytterligare skäl för häradets befrielse från ifrågavarande skyldighet böra uppgifvas och tillåter jag mig anföra några af dessa:

1:o) antyder den å dessa stolpar anbragta anteckning endast afståndet till eller från närmaste sådan, men är ingalunda till sådan ledning för den vägfarande, att han deraf har någon nämnvärd nytta, då han deremot på hvarje gästgifvaregård kan ur dagboken inhemta afståndet till närmaste skjutsombyte;

2:o) kunna dessa milstolpar ej alltid blifva satta lika sinsemellan, ty då vid reglering af desamma i ett härad den första vid häradets ena gräns

inriktas efter den närmaste å angränsande härad, faller det sig sällan så att efter genomgång af häradet, den sista milstolpen kommer på rätt afstånd till den närmast befintliga i det å andra sidan liggande häradet; och der tvänne eller flera vägar sammanlöpa eller korsa hvarandra, blir förhållandet ännu oefterrättligare, och

3:o) om en vägfarande skulle sluta sin resa mellan tvänne gästgivarergårdar, så händer i minst lika många fall att han viker af från allmänna landsvägen, som att han stannar vid eller i närheten af en milstolpe, och han måste alltså vid väglängdens bedömande, från närmaste gästgivarergård till resans slutpunkt, i de flesta fall taga hänsyn till uppgift af med ortafstånden hemmastadda personer.

Häraf framgår, att milstolparne, sådana de äro beskaffade, icke blott icke äro till något egentligt gagn, utan äfven mången gång vilseledande; och då härtill lägges, dels att med jernvägarne öppnats och fortfarande kommer att öppnas nya förbindelselinier orter emellan, dels att vid hvarje ny väganläggning inom ett härad milstolpsystemet måste, om det skall blifva riktigt och pålitligt, till betydlig utsträckning *utom* häradet omregleras, och dels att samma system redan under sitt nuvarande ofullständiga och gagnlösa skick kostar landet årligen en rätt betydlig summa: så måste man erkänna, icke allenast att tiden torde vara inne för upphäfvande af åberopade lagrum, utan äfven att kommunerna, hvilkas utgifter äro i ett ständigt stigande, på ett förnuftigare sätt kunna se landets intressen till godo, än genom att upprätta och underhålla monument, som böra hänföras till en numera förgången tid.

På grund af hvad jag haft äran anföra får jag vördsammast föreslå, att Riksdagen ville för sin del besluta upphäfvande af 3 § i 25 kap. Byggningsbalken.

Stockholm den 30 Januari 1873.

A. W. Westerdal.